

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS**

PAREIŠKIMAS

DĖL TEBESITĘSIANČIOS KRYMO OKUPACIJOS IR ANEKSIJOS PASMERKIMO

2015 m. kovo 18 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitetas,

primindamas, kad prieš metus Rusijos Federacija, panaudojusi ginkluotą karinę jėgą, įvykdė Ukrainos teritorijos dalies – Krymo – okupaciją ir kad 2014 m. kovo 18 d. buvo pasirašyta tarptautinės teisės normas pažeidžianti, neteisėta „sutartis“ dėl Ukrainos Krymo autonominės respublikos ir Sevastopolio prijungimo prie Rusijos Federacijos, ir tokiu būdu buvo įvykdyta suverenios Ukrainos teritorijos dalies aneksija;

atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 27 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 68/262, kuria buvo išreikšta parama Ukrainos suverenitetui ir teritorijos vientisumui ir patvirtintas Jungtinių Tautų įsipareigojimas pripažinti Krymą Ukrainos teritorijos dalimi;

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančioje Latvijoje 2015 m. kovo 4–6 d. vykusios Tarpparlamentinės konferencijos Bendros užsienio ir saugumo bei bendros saugumo ir gynybos politikos klausimais išvadas, kuriose išreiškiama vieninga visų Europos Sąjungos (ES) valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento parama Ukrainos teritorijos vientisumui bei pabrėžiama būtinybė tęsti Krymo okupacijos ir aneksijos nepripažinimo politiką;

atsižvelgdamas į ES vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai 2015 m. kovo 16 d. ES vardu paskelbtą deklaraciją, smerkiančią Krymo okupaciją ir aneksiją;

pažymėdamas, kad prieš metus pradėta ir šiuo metu tebesitęsianti Rusijos Federacijos karinė agresija Ukrainoje šurkščiai pažeidžia Jungtinių Tautų Chartiją, Helsinkio baigiamojo akto nuostatas, 1994 metų Budapešto memorandumą bei kitus tarptautinius susitarimus, taip pat Rusijos ir Ukrainos dvišales sutartis,

tvirtai remia Ukrainos suverenitetą, nepriklausomybę, Ukrainos teritorijos, kurios dalis pagal Ukrainos Konstitucijos 10 skirsnį yra Krymo autonominė respublika, vientisumą ir Ukrainos Konstitucijos 2 straipsnyje nustatytą ir tarptautiniu mastu pripažintą jos sienų neliečiamybę;

griežtai smerkia Rusijos Federacijos įvykdytą suverenios Ukrainos teritorijos dalies – Krymo autonominės respublikos ir Sevastopolio – okupaciją ir aneksiją;

pabrėžia, kad tokie karine agresija grindžiami veiksmai bei Rusijos Federacijos vykdomas intensyvus Krymo pusiasalio militarizavimas kelia grėsmę saugumui ir stabilumui visoje Europoje;

pakartotinai ragina Rusijos Federaciją nutraukti neteisėtą Krymo okupaciją ir aneksiją, išvesti savo karines pajėgas iš Ukrainos teritorijos, laikytis tarptautinės teisės normų ir savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę ir gerbti žmogaus teises ir laisves;

griežtai smerkia šurkščius sistemingus žmogaus teisių pažeidimus Krymo totorių ir ukrainiečių atžvilgiu Rusijos Federacijos okupuotame Kryme: tęsiamą etninių ukrainiečių, Krymo totorių bauginimą ir persekiojimą, žiniasklaidos, saviraiškos, susirinkimų, religijos ir įsitikimų

laisvės ribojimą, asmens teisės į nuosavybę pažeidimus, teisės mokytis gimtąja (ukrainiečių) kalba ir žmonių judėjimo laisvės ribojimus;

ragina suteikti galimybę dirbti Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro Žmogaus teisių stebėsenos misijai Kryme, kad būtų objektyviai ištirti ir įvertinti okupacinės valdžios daromi žmogaus teisių pažeidimai;

reiškia paramą Ukrainos valdžios institucijoms keliant okupacijos ir aneksijos metu patirtos žalos atlyginimo klausimą tarptautinėse organizacijose ir teismuose; siūlo ES institucijoms inicijuoti daugiašalio Krymo okupacijos ir aneksijos žalos registravimo bei apskaičiavimo mechanizmo sukūrimą, kad būtų objektyviai įvertinti dėl Rusijos Federacijos neteisėtų veiksmų Ukrainos patiriami nuostoliai;

kreipiasi į tarptautinės bendruomenės ir ES politinius lyderius, parlamentus ir vyriausybes kviesdamas ir toliau vieningai laikytis pozicijos, kad Vakarų demokratinės bendruomenės taikomos sankcijos už veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos nepriklausomybei ir teritorijos vientisumui, turėtų būti išlaikytos tol, kol Ukrainos teritorijos vientisumas bus atkurtas pagal jos Konstitucijoje ir tarptautinėje teisėje įtvirtintus principus.

Komiteto pirmininkas

Benediktas Juodka